

ligger ikke deri, at der er begaaet en Fejl, nej, det ligger deri, at vi have fulgt den samme formelle Fremgangsmaade, som tidligere er fulgt, og som er en ganske skematisk Fremgangsmaade, men dertil vil jeg svare, at det forekommer mig, at var der noget Øjeblik, hvor man skulde have brudt med denne skematiske Fremgangsmaade, og hvor man skulde have søgt at danne sig et virkeligt levende organisk Indtryk af, hvad en saadan ny Toldlov kunde komme til at indbringe, var det netop det Øjeblik, da Finansministeren skulde til at forberede Finanslovsforslaget for 1909—10. I saa Henseende havde han jo en Mand til Raadighed, nemlig Generaltolddirektør Rubin, som ikke alene var Generaltolddirektør — Toldvæsenet forstod han sig maaske ikke saa meget paa —, men tillige Statistiker, som havde syslet med økonomiske Emner, og som havde al Anledning til at bryde med Traditionen paa dette Omraade og skabe noget, der var tilforladeligt. Jeg vil tilføje, at ikke alene Rigsdagen, men hele Offentligheden maatte uvilkaarlig tro, at Tallene vare nøje prøvede ud fra de forskellige Synspunkter, der nu vilde være at lægge til Grund for Finanslovsforslaget. Det er derfor blevet en dobbelt Skuffelse, naar Resultatet er blevet 8 Mill. Kr. for lidt.

Ministeren bemærkede yderligere, at han ikke havde stemt den nuværende Finanslov af med Gæld, men med indenlandske Laan. Naa, indenlandsk Laan er da i Himlens Navn ogsaa Gæld, men, siger han, det hele er stillet saaledes op, at det giver visse Formuegoder for Staten, og disse ville antagelig give en Rente, som vil svare til de omtalte 3 Mill. Kr., altsaa, vi ville faa en til disse 3 Mill. Kr.s Gæld svarende Indtægtsforøgelse i Fremtiden, saa at der skaffes Balance. Jeg forstaar meget godt, at det er Tanken, men der foreligger ingen Beregning, der paa nogen som helst Maade sandsynliggør, at netop Tallet 3 Millioner er det rette. Det er med andre Ord et vilkaarlig valgt Tal, der netop kun faar Betydning ved, om jeg saa maa sige, at stemme Budgettet af. Det skulde for at have den Betydning, den højtærede Finansminister har tillagt det, være helt anderledes motiveret, end sket er.

Endelig har jeg den sidste Bemærkning til den højtærede Finansminister, at naar han i en hel anden Sammenhæng — jeg tror overfor Socialdemokratiet — pegede paa Vanskelighederne ved at faa Papirformuen med i Indtægts- og Formuebeskatningen, leverede han egentlig selv der det bedste Forsvar for, at man ikke vedbliver som hidtil at staa paa den personlige Ind-

tægts- og Formueskat, men gaar over til det, som Falbe-Hansen var inde paa i 1897, nemlig at skabe en Indtægts- og Formuekildebeskatning, altsaa en hel ny Form for Beskatning. Naar jeg derfor ved en Misforstaaelse af den højtærede Finansminister, eller fordi jeg ikke selv udtalte mig tydeligt nok, har givet Anledning til, at Finansministeren ikke havde den rigtige Opfattelse af Højrepartiets Stilling overfor Formue- og Indkomstskatten, vil jeg udtrykkelig nævne dette, at man sikkert kan komme meget langt, hvis man vil overveje Muligheden af at gaa over til en saadan Indtægts- og Formuekildebeskatning, og at det, man altsaa havde Betæneligheder ved indenfor Højre, ikke i og for sig er Indtægts- og Formueskatten som saadan, men at gaa saa højt, at man forrykker Forholdet mellem de direkte og de indirekte Skatter saa stærkt, som det netop er sket ved denne Lejlighed.

Overfor den højtærede Konseilspræsident har jeg kun en enkelt Bemærkning at gøre. Efter Referatet — jeg hørte det desværre ikke selv og beder derfor undskyldte, hvis jeg har misforstaaet Referatet, og hvis det har gengivet den højtærede Konseilspræsidents Ord paa en forkert Maade — har jeg forstaaet det saaledes, at den højtærede Konseilspræsident skulde have sagt, at naar jeg havde betegnet ham som en Borgerminister, vilde han tilegne sig dette som en Ære. Dertil skal jeg sige, at saaledes havde jeg ogsaa ment det, og det kunde efter min Mening ikke menes paa anden Maade. Men jeg udtalte det netop, fordi man — ikke jeg, for det kan i og for sig være ligegyldigt, hvad en enkelt Mand mener, det spiller ingen Rolle — i vide Kredse, som det ærede Medlem, der nys satte sig (Ellinger), udtalte, i Forsvarsvennernes Kredse, som for øvrigt ere parate til at støtte den højtærede Konseilspræsident og Krigsminister, har følt det som noget pinligt, at han paa dette Punkt har skuffet vore Forventninger. Hvis den højtærede Ministers Færd ikke var os saa sympatisk, var hele Sagen ganske let; saa kunde man blot give sin umiddelbare Harmeluft. Det vilde være meget ligefremt, men netop fordi vi gerne ville støtte den højtærede Minister og staa anerkendende overfor hele hans Færd paa dette Omraade, har han bragt os i en pinlig Stilling. Jeg synes i hvert Fald, at den højtærede Forsvarsminister kunde indrømme saa meget, at det altid er en saare farlig Sag, at man fra det højeste Punkt, fra selve Ministeren, slaar ned paa dem indenfor Officerskorpset eller overhovedet indenfor et Embedsmandskorps,